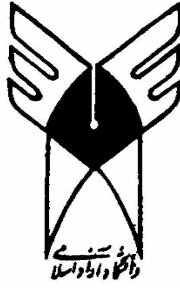

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه الهیات

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش علوم قرآن و حدیث

عنوان :

ویژگی های سلوک راه حسینی از منظر قرآن و روایات

استاد راهنما :

دکتر سیده فاطمه هاشمی

استاد مشاور :

دکتر سید محمد رضوی

پژوهشگر :

محبوبه موسوی

تابستان ۱۳۹۰

و فی کل عضو من انامله بحر
و فاطمه ماه الفرات لها مهر
علیه غداه الطف فی حربہ الشمر

ایقتل ظمانا حسین بکربلا
و والده الساقی علی الحوض فی
فوا لهف نفسی للحسین و ما جنی

- آیا حسین (علیه السلام) باید در کربلا تشنه به شهادت برسد، با آن که در هر انگشت او دریایی یافت می شود؟
- و با آن که پدرش علی (علیه السلام) در روز رستاخیز، مردم را از حوض کوثر سیراب می کند و آب فرات، مهریه مادرش فاطمه (علیها السلام) است؟
- پس آه و فغان بر حسین (علیه السلام) و جنایت هایی که شمر در کربلا نسبت به حضرتش روا داشت.

تقدیم

السلام علیک یا فاطمه الزهرا صدیقہ الکیبری (س)

تقدیم به یگانه منجی عالم بشریت حضرت بقیه الله الاعظم روحی له الفداء
تقدیم به شهدای صدر اسلام بخصوص شهدای کربلا تا شهدای ظهور منجی
تقدیم به همه معلمان عاشق امام حسین (ع) بخصوص معلم عزیزم خانم جعفری که هادیم در
این راه بود و آرزوی ثواب این مختصر را در دل می پرورانند.

تشکر و سپاس

با تشکر و سپاس از پروردگار روح و جانم و با تشکر از اهل بیت پاک رسول خدا (ص) که اجازه سخن گفتن درباره سیدالشهدا را به این حقیر دادند و با تشکر از استادان عزیزم سرکار خانم دکتر هاشمی و جناب آقای دکتر رضوی که مرا در راه وفای به اهل بیت ثابت قدم نگه داشتند تا آنجا که دل مشتاق مرا عاشق این خاندان نمودند

و

با تشکر از پدر و مادر عزیزم که مرا با نوای حسینی آشنا نمودند و معلمان اولیه من بودند.

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب محبوبه موسوی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۸۰۸۳۶۶۱۸۰۰ در رشته الهیات - علوم قرآن و حدیث که در تاریخ ۹۰/۶/۲۱ از پایان نامه خود تحت عنوان: ویژگی های سلوک راه حسینی از منظر قرآن و روایات با کسب نمره ۱۷/۵۰ و درجه بسیار خوب دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم:

۱. این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.
۲. این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
۳. چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
۴. چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء:

بسمه تعالی

در تاریخ ۱۳۹۰/۶/۲۱

دانشجوی کارشناسی ارشد خانم محبوبه موسوی از پایان نامه خود

دفاع نموده و با نمره ۱۷/۵ بحروف مستوفی و با درجه

بسیار خوب مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

چکیده

پیشگفتار

فصل اول: کلیات

۱-۱	بیان مسئله	۲
۲-۱	اهداف تحقیق	۲
۳-۱	اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن	۳
۴-۱	سؤالات تحقیق	۴
۵-۱	زمینه های تحقیق	۴
۶-۱	پیشینه تحقیق	۵
۷-۱	روش تحقیق	۶
۸-۱	قلمرو تحقیق	۶

فصل دوم: فضایل و مناقب حضرت سیدالشهدا

۱-۲	بخش اول: برخی ویژگی ها و فضایل حضرت سیدالشهدا	۸
۱-۱-۲	حسین منی و انا من حسین	۹
۲-۱-۲	معنای لغوی سبط	۱۰
۳-۱-۲	عطر سیب عطر حسینی	۱۱
۴-۱-۲	رفع عطش یاران امام حسین (علیه السلام) قبل از شهادت	۱۲
۵-۱-۲	امام حسین (علیه السلام) دری از درهای بهشت	۱۴
۶-۱-۲	ملائکه خادمان امام حسین (علیه السلام)	۱۴
۷-۱-۲	«قتیل العبره» امام حسین (علیه السلام)	۱۵
۸-۱-۲	امام حسین (علیه السلام) زینت آسمانها و زمین	۱۸
۹-۱-۲	رحمت و مهربانی سیدالشهدا	۱۸
۲-۲	بخش دوم: تعظیم و تعزیت بر حضرت سیدالشهدا در عوالم مختلف	۲۰
۱-۲-۲	گریه آسمانها و زمین بر حضرت سیدالشهدا	۲۰
۲۱	حدیث اول	۲۱
۲۲	حدیث دوم	۲۲
۲۲	حدیث سوم	۲۲
۲۳	حدیث چهارم	۲۳
۲۳	حدیث پنجم	۲۳

- ۲۳ حدیث ششم
- ۲۵ ۲-۲-۲ عزاداری و نوحه سرایی مومنین جن بر حضرت سیدالشهدا
- ۲۵ حدیث اول
- ۲۶ حدیث دوم
- ۲۷ حدیث سوم
- ۲۸ حدیث چهارم
- ۲۹ حدیث پنجم
- ۳۰ ۳-۲-۲ عزاداری طیور و وحوش بر حضرت سیدالشهدا
- ۳۰ حدیث اول
- ۳۱ حدیث دوم
- ۳۱ حدیث سوم
- ۳۱ حدیث چهارم
- ۳۲ حدیث پنجم
- ۳۳ ۴-۲-۲ عزاداری و گریه فرشتگان بر حضرت سیدالشهدا
- ۳۳ حدیث اول
- ۳۴ حدیث دوم
- ۳۶ حدیث سوم
- ۳۸ ۵-۲-۲ گریه انبیاء بر حضرت سیدالشهدا و لعن قاتلین آن حضرت
- ۳۸ حدیث اول
- ۳۹ حدیث دوم
- ۴۰ حدیث سوم
- ۴۲ حدیث چهارم
- ۴۳ حدیث پنجم
- ۴۴ حدیث ششم
- ۴۵ حدیث هفتم
- ۴۶ حدیث هشتم
- ۴۷ حدیث نهم
- ۴۸ ۶-۲-۲ گریه و عزاداری اهل بیت (علیهم السلام) بر حضرت سیدالشهدا
- ۴۸ حدیث اول
- ۵۰ حدیث دوم
- ۵۳ حدیث سوم
- ۵۴ حدیث چهارم
- ۵۵ ۳-۲ بخش سوم : لطم
- ۵۶ ۱-۳-۲ لطم در لغت و اصطلاح

۵۷	۲-۳-۲ روایات وارده بر نحوه عزاداری اهل بیت بر سیدالشهدا
۵۷	حدیث اوّل
۵۷	حدیث دوم
۵۹	حدیث سوم
۶۰	حدیث چهارم
۶۱	حدیث پنجم
۶۳	حدیث ششم
۶۶	حدیث هفتم
۶۷	حدیث هشتم
۶۸	حدیث نهم

فصل سوم: ویژگی های سالکان راه حسینی

۷۴	مقدمه
۸۷	۱-۳-۱ تولی و تبری
۸۷	۱-۳-۱ معنی لغوی :
۸۷	۱-۳-۲ تولی و تبری در قرآن و لسان معصومین
۹۳	۱-۳-۳ تجلی تولی و تبری در اصحاب سیدالشهدا
۹۸	۲-۳-۲ قدم صدق
۹۸	۱-۲-۳ معنی لغوی
۹۸	۲-۲-۳ قدم صدق در قرآن و لسان معصومین
۱۰۱	۳-۲-۳ تجلی قدم صدق در اصحاب سیدالشهدا
۱۰۴	۳-۳-۳ معرفت و بصیرت
۱۰۴	۱-۳-۳ معنی لغوی
۱۰۴	۲-۳-۳ معرفت و بصیرت در قرآن و لسان معصومین
۱۱۰	۳-۳-۳ تجلی معرفت و بصیرت در اصحاب سیدالشهدا
۱۱۴	۴-۳-۳ تسلیم و رضا
۱۱۴	۱-۴-۳ معنی لغوی تسلیم و رضا
۱۱۴	۲-۴-۳ تسلیم و رضا در قرآن و لسان معصومین
۱۱۶	۳-۴-۳ تجلی تسلیم و رضا در کربلا
۱۱۸	۵-۳-۳ ایثار و مواسات
۱۱۸	۱-۵-۳ معنی لغوی
۱۱۸	۲-۵-۳ مواسی و ایثار در قرآن و لسان معصومین
۱۱۹	۳-۵-۳ تجلی ایثار در کربلا
۱۲۷	۶-۳-۳ صبر

- ۱۲۷..... ۱-۶-۳ معنای لغوی.....
- ۱۲۸..... ۲-۶-۳ صبر در قرآن و لسان معصومین.....
- ۱۳۱..... ۳-۶-۳ تجلی صبر در کربلا.....
- ۱۳۴..... ۷-۳ وفاء.....
- ۱۳۴..... ۱-۷-۳ معنی لغوی.....
- ۱۳۵..... ۲-۷-۳ وفای به عهد در قرآن و لسان معصومین.....
- ۱۳۶..... ۳-۷-۳ تجلی وفاداری در اصحاب سیدالشهدا.....
- ۱۴۲..... ۸-۳ شجاعت.....
- ۱۴۲..... ۱-۸-۳ معنی لغوی.....
- ۱۴۲..... ۲-۸-۳ تجلی شجاعت در کربلا.....

فصل چهارم: انتظار سبز علویان عاشورایی

- ۱۵۰..... ۱-۴ بخش اول : پیوند امام حسین (ع) و امام عصر (عج) (عج).....
- ۱۵۰..... ۱-۱-۴ رابطه امام حسین(علیه السلام) و امام عصر(عج).....
- ۱۵۳..... ۲-۱-۴ حضرت مهدی(عج) فرزند امام حسین(علیه السلام).....
- ۱۵۳..... ۳-۱-۴ لقب قائم(عج) و عاشورا.....
- ۱۵۳..... ۴-۱-۴ اشتیاق امام عصر نسبت به امام حسین(علیه السلام).....
- ۱۵۵..... ۵-۱-۴ ظهور امام زمان در روز عاشورا.....
- ۱۵۵..... ۶-۱-۴ یاد امام حسین(علیه السلام) نخستین کلام مهدی(عج).....
- ۱۵۶..... ۲-۲-۴ بخش دوم: یاد حضرت سیدالشهدا در ادعیه و زیارات.....
- ۱۵۷..... ۱-۲-۴ یاد حضرت مهدی(عج) در میلاد امام حسین(علیه السلام).....
- ۱۵۸..... ۲-۲-۴ یاد حسین(علیه السلام) در میلاد امام زمان(عج).....
- ۱۵۸..... ۳-۲-۴ شب قد رو یاد امام حسین(علیه السلام).....
- ۱۵۸..... ۴-۲-۴ دعای ندبه و یاد امام حسین(علیه السلام).....
- ۱۵۹..... ۵-۲-۴ زیارت عاشورا و یاد مهدی(عج).....
- ۱۵۹..... ۶-۲-۴ روز عاشورا و یاد حضرت مهدی(عج).....
- ۱۶۰..... ۷-۲-۴ حرم امام حسین(علیه السلام) و دعای فرج.....
- ۱۶۰..... ۳-۴ بخش سوم: رجعت اهل بیت(علیه السلام).....
- ۱۶۰..... ۱-۳-۴ رجعت.....
- ۱۶۱..... ۲-۳-۴ بشارت رجعت حسینی.....
- ۱۶۲..... ۳-۳-۴ رجعت کنندگان.....
- ۱۶۳..... ۴-۳-۴ امام حسین (علیه السلام) اولین رجعت کننده.....
- ۱۶۵..... ۵-۳-۴ رجعت کنندگان همراه سیدالشهدا(علیه السلام).....
- ۱۶۵..... ۱-۵-۳-۴ یاران امام حسین(علیه السلام) در روز عاشورا.....

- ۱۶۶ ملائکه. ۲-۵-۳-۴
- ۱۶۶ گروهی از انبیاء. ۳-۵-۳-۴
- ۱۶۸ تربیت یافتگان عاشورایی. ۴-۵-۳-۴
- ۱۶۹ نتیجه گیری.
- ۱۷۳ منابع و مأخذ.

چکیده

پژوهش حاضر در چهار فصل و با نگاهی ژرف به سالکان راه حسینی تنظیم شده که روندی جدید از ویژگی های راه حسینی را به رشته تحریر در آورده است. در این مختصر کوشیده شده که ابتدا با ارزشگذاری همه موجودات عالم هستی برای وجود مقدس سیدالشهدا به نتیجه ای ارزشمند برسیم که : با عزاداری برای سیدالشهدا و جان سپردن در راه ایشان و یاران باوفایشان ، صاحب کمالات و درجاتی خواهیم شد که ما را در مسیر قدم صدق ثابت قدم نگاه خواهد داشت . بعد از گذشتن از مسیر بکاء حسینی و برکات لطم بر خود در عزای حسینی ، به صفات برجسته یاران سیدالشهدا با توجه به آیات و روایات پرداختیم که ما حاصل آن فوز عظیمی برای هرکسی که مسیر ایثار ، بصیرت و...تولی و تبری را طی کند، خواهد بود . بعد از این وصف وارد معرکه رجعت حسینی شدیم که پس از پرداختن به کیفیت آن و با مقایسه راه حسینی با راه مهدوی دریافتیم که منتظر ظهور باید تربیت یافته عاشورا باشد . واما در نهایت این رساله ما را به این نتیجه می رساند که مومن کمال خود را در مسیر حسینی با اشک و انابه و دعا و تلاش برای متصف شدن به خلق حسینی و در انتظار رجعت بودن ، حاصل می نماید.

کلید واژه « سلوک - سیدالشهدا - عاشورائیان - معرفت - رجعت »

پیشگفتار

برای رسیدن به معرفت حق تعالی لازم است معرفت رسول خدا (صلی الله علیه و آله) و ائمه معصومین (علیهم السلام) حاصل شود و از آنجا که خداوند به معرفت رجال «ائمه معصومین» شناخته می شود. پس رهروی از راه این جنابان هدف خلقت و خواست و اراده خداوند است. و در این میان وجود سیدالشهدا به عنوان مصداق اکمل ذبح عظیم از ابتدای خلقت تا رجعت و قیام رستاخیز از ویژگی ممتازی برخوردار است.

تعظیم و تعزیت بر آن حضرت در تمام عالم آفرینش و در میان تمام موجودات و مخلوقات خود دلیلی بر ویژگی و امتیاز خاص سیدالشهدا در عالم خلقت است و پس از شهادت آنحضرت و قیام قائم با شعار یا لثارات الحسین و رجعت خود حضرت سیدالشهدا و شفاعت آن حضرت در قیامت از گنهکاران امت و شیعیان نیز دلایلی است از اینکه ایشان به حق ثارا... نام گرفته که خون خداست و خونی است که از جوشش باز نخواهد ایستاد. و به دلیل جوشش همین خون مقدس است که قیام امام حسین (علیه السلام) در حصار زمان و مکان نمی گنجد، بلکه زمان ها و مکان ها را در نور دیده و بر همه ی تاریخ و بر همه عوالم نورافکنی می کند.

عاشورا یک مکتب و فرهنگ است که باید از آن درس گرفت و در زندگی به کار بست. آری باید با عاشورا زندگی کرد و در هوای کربلا بال و پر گرفت تا بتوان به مفهوم واقعی تشیع دست یافت.

عاشورا آغاز راهی است که به جاده انتظار حضرت مهدی (عج) منتهی می شود. در حقیقت عاشورائیان همان منتظرانند و اهل انتظار، تربیت شده و درس گرفته عاشورا!
آنچه در واقعه عاشورا، اصل و ریشه همه فضیلت هاست، گوهر معرفت و شناخت امام حق است. یاران سیدالشهدا عاشورایی شدند و جاودانه گردیدند، چون امام خود را شناختند و با همین شناخت، تا پای جان با امام خویش ماندند و در نتیجه به فوز¹ عظیم رسیدند.

¹ - در پایان زیارت وارث، خطاب به شهدای کربلا می خوانیم: «... و فرتم فوزاً عظیماً» (شما به رستگاری بزرگ دست یافتید)

فرهنگ عاشورا، زمینه ساز فرهنگ انتظار است. انتظار ادامه عاشوراست و چشم به راه حسین دیگری نشستن در کربلایی به وسعت جهان.

فرهنگ عاشورا، آن چنان در روح انسانها رسوخ کرده و آتش عشقش، شراره ای در دل ها انداخته که بدون تردید، موثرترین و پایدارترین عنصر فرهنگ ساز برای شیعیان و تمامی انسان های آزاده عالم است.

در این رساله سعی بر آن شده که در ابتدا قطره ای ناچیز از فضایل بی کران سیدالشهدا آورده شود و با نشان دادن مراتب تعظیم و تعزیت بر آن حضرت در عوالم مختلف سعی در کسب معرفت نسبت به وجود ملکوتی ایشان گردد و سپس با معرفی اصحاب بزرگوار حضرت و شناخت ویژگی های شاخص آنها قدم در مسیر سلوک حسینی بگذاریم و در نهایت با بیان مطالبی پیرامون رجعت ما نیز از خداوند بخواهیم ما را از یاران آن حضرت در هنگامه رجعت قرار دهد، باشد که به واسطه رحمت و لطف بی کران حضرت سیدالشهدا، خداوند ما را در این مسیر قرار دهد.

فصل اوّل

کلیات

۱-۱ بیان مسئله

موضوع این رساله ویژگی های سلوک در مسیر حسینی می باشد برای دانستن این موضوع نخست باید در آیات قرآن و تفاسیر و روایات به جستجوی آیاتی در باره سیدالشهدا پردازیم سپس با مراجعه به کتب مقاتل و مناقب سعی می نمایم به فضایل سیدالشهدا پی ببریم و سپس معرفتی به اندازه بضاعت خویش نسبت به فضایل ایشان به دست آوریم و به بررسی احوال ایشان به خصوص در معرکه کربلا پردازیم . و آنگاه به بررسی رفتار اصحاب آن جناب با استفاده از کتب مقاتل پردازیم و سپس بیان کنیم که یک سالک در مسیر حسینی باید چه ویژگی هایی را داشته باشد و این سیر سلوک دارای چه ویژگی هایی است ؟ بنابراین ما در این رساله درصدد پاسخگویی به این پرسش اساسی هستیم که :

« سلوک در مسیر حسینی و سالکان راه حسینی دارای چه ویژگی هایی می باشند ؟ »

۲-۱ اهداف تحقیق

هدف از این پژوهش آشنایی با فضایل حضرت سیدالشهدا و مراتب تعظیم و تعزیت بر آن حضرت و بررسی رجعت آن بزرگوار است. همچنین بررسی ویژگی های اصحاب سیدالشهدا به عنوان سالکان راه حسینی و الگویابی در میان آن سروران ، برای رسیدن به معرفت و بصیرت دینی و الگو قرار دادن ایشان در همه ی امور برای استفاده در زندگی و رسیدن به سعادت دنیا و آخرت می باشد.

۳-۱ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن

در بررسی زندگی و احوال حضرت سیدالشهدا از ابتدای خلقت تا شهادت ایشان جلوه ها و ویژگی هایی خاص دیده می شود که انگیزه اصلی اینجانب در انتخاب موضوع پایان نامه، درک و معرفت نسبت به این جلوه ها و ویژگی ها می باشد. بر طبق روایات رسیده از ناحیه معصومین (علیهم السلام) وجود حضرت سیدالشهدا رحمت خاصه ای است که خداوند برای انسانها فرستاده و برسی ابعاد وجودی و روحانی این رحمت خاصه می تواند راهگشای سلوک محبان آن حضرت در مسیر حسینی باشد.

همچنین یکی از نیازهای اساسی منتظران در عصر غیبت، لزوم برخورداری از الگوهای عملی در مسیر خودسازی و نیز همراهی و مساعدت امام معصوم است. کسانی که توانسته باشند در عرصه عمل، برای تحقق اهداف و آرمان های امام خود، جان فشانی کنند و نمونه های روشنی در طریق اطاعت و سرسپردگی باشند و به راستی، چه کسانی شایسته تر از یاران امام حسین (علیه السلام) یارانی که امام خود را، در تحقق بخشیدن به اهدافش یاری کردند، یاران بزرگ و مجاهدی که عقل بشری از درک مقامشان عاجز است، یارانی که امام معصوم (علیه السلام) در وصف ایشان فرمود:

« فانی لا اعلم اصحاباً اوفی ولا خیراً فی اصحابی ... »^۱

(من یارانی بهتر و باوفاتر از اصحاب خود نمی شناسم.)

در حقیقت یاران اباعبدالله (علیه السلام) معیارهایی را در اختیار ما قرار داده اند تا به وسیله آنها، خود را محک زده و با عمل به آنها خود را برای قیام جهانی و روز باشکوه ظهور، آماده تر سازیم.

1 - تاریخ طبری، ج ۵، ص ۴۱۸

۱- ۴ سوالات تحقیق

- ۱- سرّ خلقت حضرت سیدالشهدا چیست؟
- ۲- آیا تعظیم و تعزیت حضرت سیدالشهدا در عوالم مختلف رخ داده است؟
- ۳- ارتباط و پیوند امام حسین (علیه السلام) و امام زمان (عج) چگونه است؟
- ۴- سالکی که در مسیر سلوک حسینی قرار میگیرد باید چه ویژگیهایی داشته باشد؟
- ۵- کیفیت رجعت حسینی چگونه است؟

۱- ۵ زمینه های تحقیق

فرضیه های پژوهش حاضر که در حقیقت پاسخ پرسش های مطرح شده می باشد را می توان چنین خلاصه نمود :

- ۱- سرّ خلقت سیدالشهدا را می توان بنا به تأویل آیه « وَ فَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ »^۱ اینگونه بیان نمود که منظور از ذبح عظیم، حضرت سیدالشهدا هستند و ایشان در عوالم پیشین شهادت را قبول کرده و پذیرفته، که فدیة برای جدش اسماعیل قرار گیرد تا نور جدش محمد مصطفی (ص) که در صلب اوست بماند و این است معنای « أَنَا مِنْ حُسَيْنٍ » که کلام نورانی رسول خداست.
- ۲- عزاداری بر حضرت سیدالشهدا در عوالم مختلف (عالم جامدات و نباتات و حیوانات و عالم جن و فرشتگان) از ابتدای خلقت تا قیامت انجام شده و همچنین همه انبیاء و اهل بیت (علیهم السلام) برایشان عزاداری نموده اند.
- ۳- میان امام حسین (علیه السلام) و امام عصر (عج) پیوندی ناگسستنی از جهات مختلف وجود دارد.
- ۴- سالکی که در مسیر حسینی قرار می گیرد باید ویژگی هایی همچون تولی و تبری معرفت و بصیرت و وفاداری و صبر و .. داشته باشد و گرد شمع وجودی امام بچرخد.

1 - سوره الصافات ، آیه ۱۰۷

۵- اولین کسی که هنگام رجعت بازمی گردد وجود مبارک حضرت سیدالشهدا است که همراه با ۷۲ تن یار شهید خود و گروهی از فرشتگان و انبیاء بازمی گردند.

۱-۶ پیشینه تحقیق

در رابطه با امام حسین (علیه السلام) کتابها، مقالات و پایان نامه های بسیاری نوشته شده که در ذیل به تعدادی از آنها اشاره می کنیم.

۱- کتاب کامل الزیارات نوشته ابن قولویه - این کتاب گنجینه ای ارزشمند درباره شیوه زیارت خاندان عصمت و طهارت می باشد که از ائمه معصومین (علیهم السلام) به ما رسیده است. و به طور ویژه به روایات مربوط به امام حسین (ع) پرداخته است.

۲- کتاب خصائص الحسینیه شیخ جعفر شوشتری - این کتاب تمامی اختصاصات امام حسین (ع) را با توجه به روایات به صورت معرفتی مورد بررسی قرار می دهد.

۳- کتاب البكاء الحسین (علیه السلام) - این کتاب با موضوع پاداش و اثرات گریه بر وجود نازنین سیدالشهدا است، که به بررسی تفصیلی سنت بکاء و تباکی بر مصائب آن بزرگوار پرداخته.

۴- تاریخ سیدالشهدا، نوشته شیخ عباس صفایی حائری - این کتاب ضمن برشمردن وقایع تفصیلی و پیشینه ها و پیامدهای قیام امام حسین (علیه السلام) به تحلیل دقیق هر یک از آنها پرداخته و شماری از انحرافات پدید آمده در فهم عاشورا را خاطر نشان ساخته است.

۵- یاران خورشید، نوشته ابوالفضل موسوی است که در آن نویسنده به مختصری از زندگی و رشادت های اصحاب سیدالشهدا پرداخته است

۶- مجموعه مقالات از فرات تا فرات که توسط مرکز تخصصی مهدویت در دو جلد تنظیم شده که شامل بیست مقاله پیرامون مساله عاشورا و ظهور می باشد.